

WKŁAD RZESZOWSKICH ARCHEOLOGÓW W OBCHODY TYSIĄCLECIA PAŃSTWA POLSKIEGO

W oparciu o własne spostrzeżenia na tle działalności Muzeum pragnę tu podkreślić doniosłe funkcje naukowe i oświatowe, jakie spełniają zarówno badania archeologiczne, a zwłaszcza prace wykopaliskowe, prowadzone w terenie, jak też muzealne ekspozycje archeologiczne, które umożliwiają szerokiemu ogółowi społeczeństwa zaznajomienie się z wynikami tych badań i z pozyskanymi podczas badań zabytkami archeologicznymi.

Przede wszystkim trzeba tu przypomnieć, że w obchodach Tysiąclecia Państwa Polskiego poważne zadania do wypełnienia miała — w najszerszym tego słowa znaczeniu — polska archeologia, a więc wszystkie ośrodki naukowe w tej dziedzinie wiedzy, działające w Polsce, między innymi również muzea archeologiczne oraz te wszystkie placówki muzealne w terenie, które mają zorganizowane działy archeologiczne, jak nasze Muzeum Okręgowe w Rzeszowie oraz Muzea w Przemyślu i w Krośnie, względnie te, które posiadają między innymi tylko ekspozycje archeologiczne, jak np. kilka muzeów regionalnych w województwie rzeszowskim.

Ograniczając swe uwagi do działalności archeologów pracujących w muzeach pragnę stwierdzić, że pracownicy naukowcy w tych placówkach wykonują swe zadania w zakresie zarówno prowadzenia różnorodnych badań, także wykopaliskowych, jak też opracowywania i publikowania wyników tych badań, a szczególnie urządzania wystaw z pozyskanych zbiorów archeologicznych. Dzięki temu w bardzo poważnym stopniu przyczynili się oni zwłaszcza w okresie obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego w latach 1960 — 1966 do spopularyzowania w społeczeństwie tematyki archeologicznej, a między innymi tego, co wiemy o początkach życia ludzi na naszych ziemiach, jak przedstawiała się ich kultura materialna, gdzie i kiedy istniały pierwsze formy zorganizowanych ośrodków władzy terytorialnej, jak doszło do powstania Państwa Polskiego.

O tym, że udało się archeologom wykonać to zadanie, świadczą ich publikacje, które rzucają nowe, pełniejsze światło na te zagadnienia, świadczą również coraz to inne, niezmiernie interesujące wystawy archeologiczne, jak też różne formy popularyzacji tych zagadnień, organizowane dla przedstawienia przejawów życia w owych prahistorycznych czasach, a szczególnie tworzone ostatnio *in situ* rezerwaty archeologiczne, które również powinny powstać kiedyś na terenie województwa rzeszowskiego (ślady rotundy na Górze Zamkowej w Przemyślu, cmentarzyska ciałopalne lużyckie w rejonie Tarnobrzega, cmentarzyska kurhanowe na Podkarpaciu na szlakach turystycznych).

Wszyscy zwiedzający ekspozycje archeologiczne w muzeach, między innymi także w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie, objawiają wielkie zainteresowanie wystawionymi eksponatami archeologicznymi. Wielu ze zwiedzających te ekspozycje, w rozmowach z pracownikami naukowymi, udzielającymi im objaśnień wyraża niemałe zdumienie, że tak rozmaite i nieraz oryginalne zabytki z owych zamierzchłych czasów zostały odnalezione. Oczywiście, dzięki temu budzi się i rozwija w społeczeństwie poważne zainteresowanie tą problematyką, co z kolei zachęca wiele osób do udziału w odczytach i do zaznajamiania się z publikacjami na ten temat.

Takie są ogólne wyniki działalności archeologów, pracowników muzeów również i w województwie rzeszowskim.

Chcąc jeszcze wspomnieć o rozwoju badań archeologicznych w ubiegłym 1965 roku, trzeba podkreślić, że wyniki tych badań są znaczne, że rozwinęły się one i wzrosły w stosunku do lat poprzednich dzięki zorganizowanej i systematycznie prowadzonej działalności naukowo-badawczej archeologów, że wzbudziły zainteresowanie uczonych w tej dziedzinie nie tylko w naszym kraju, ale i zagranicą. Świadczy o tym ten nowy, piąty z kolei zeszyt sprawozdań Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego, wydany z funduszu Muzeum Okręgowego w Rzeszowie.

Sprawozdania te są dowodem dobrze spełnionego obowiązku Muzeum w zakresie publikowania wyników tak interesujących i potrzebnych badań archeologicznych. Należy tu podkreślić duży wkład pracy przede wszystkim Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego, skupiającego w swych ramach archeologów, pracujących w muzeach na terenie województwa rzeszowskiego, następnie tych wszystkich, którzy w okresie sprawozdawczym współdziałali z tym Ośrodkiem, tak miejscowych, jak i przebywających tu czasowo na badaniach archeologów z innych placówek naukowych w kraju, a szczególnie należy wyrazić podziękowanie Profesorowi Dr Rudolfowi Jamce z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie za naukową opiekę nad Rzeszowskim Ośrodkiem Archeologicznym oraz za konsultacje w pracach badawczych i wydawniczych Muzeum z zakresu archeologii.

Umiejętne i sprawne działanie całego zespołu pracowników Działu Archeologicznego Muzeum Okręgowego w Rzeszowie dało w efekcie nową publikację, która świadczy o tym, że obok działalności oświatowej przy właściwym wykorzystaniu środków budżetowych oraz dzięki poparciu władz sprawujących nadzór nad Muzeum Okręgowym w Rzeszowie osiągnęliśmy w zakresie działalności naukowej i wydawniczej pożądane wyniki.

DR FRANCISZEK BŁOŃSKI
Dyrektor Muzeum Okręgowego
w Rzeszowie

Rzeszów, grudzień 1965 r.